

Status på danskernes alkoholindtag og mulige forebyggelsesinitiativer de kommende år

Morten Grønbæk

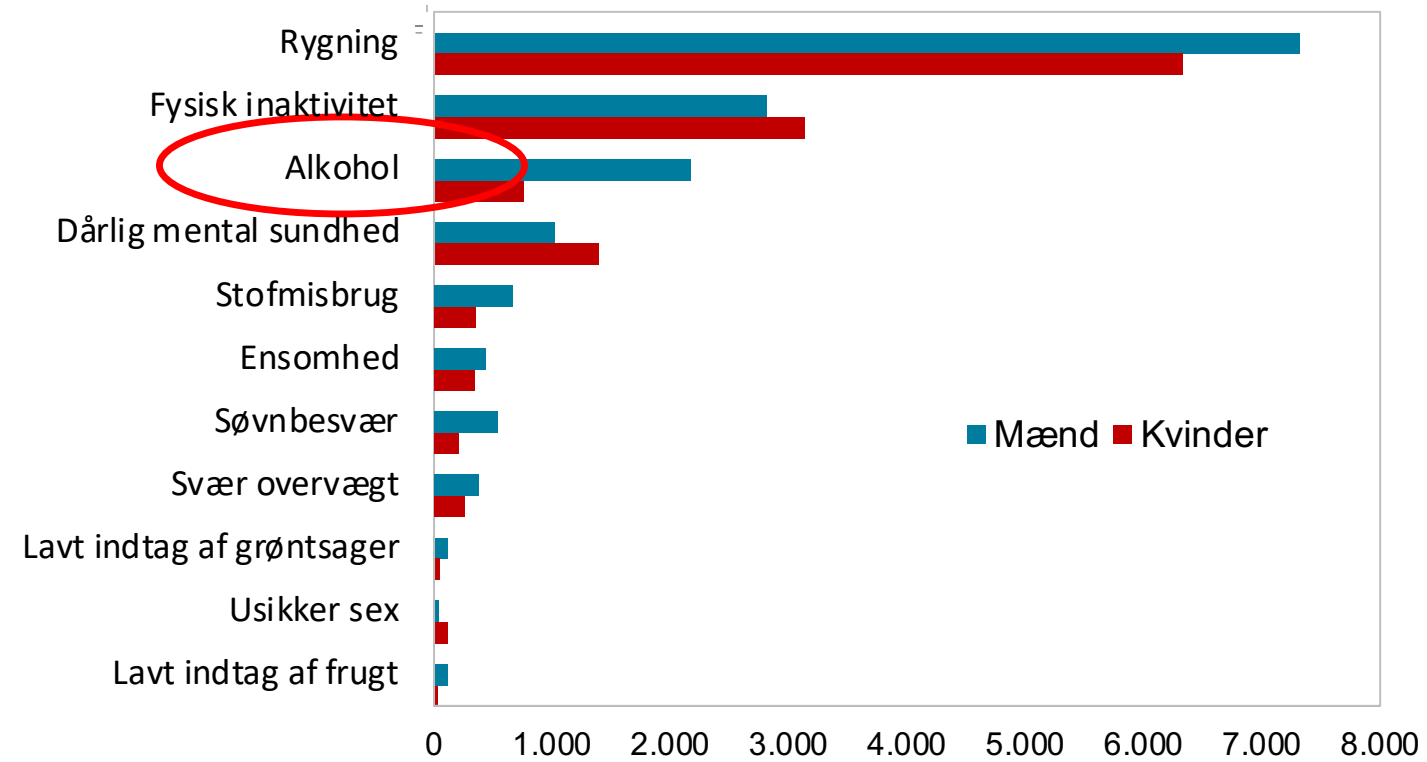
Formand, Vidensråd for Forebyggelse

Direktør, professor, dr. med., Statens Institut for Folkesundhed

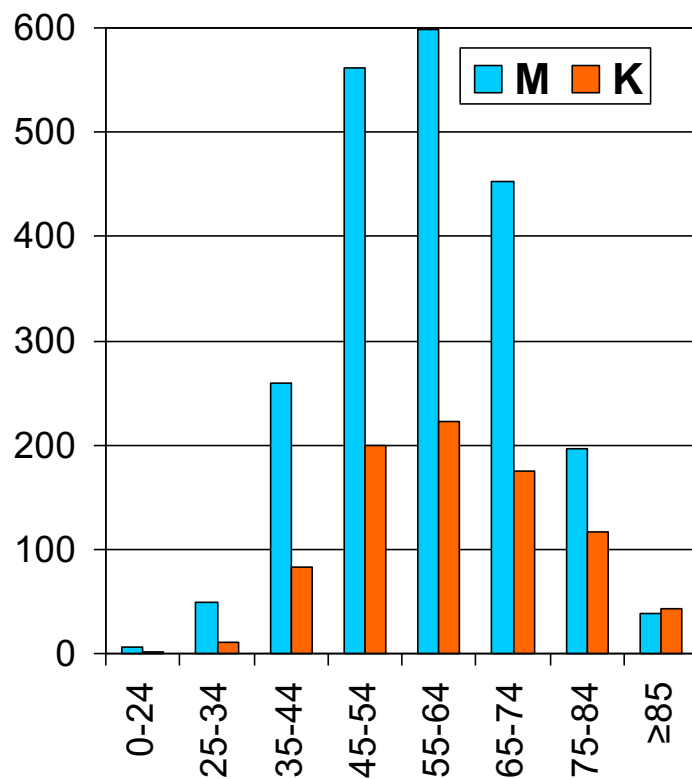
Vigtigste risikofaktorer – dødelighed

Stadig RAM

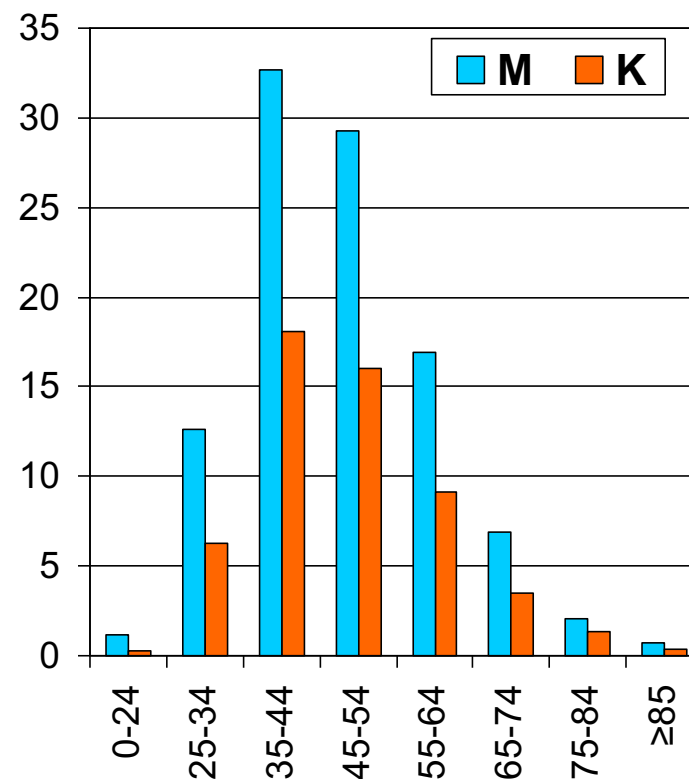

Alkoholrelaterede dødsfald pr. år

Antal: M 2.161, K 851

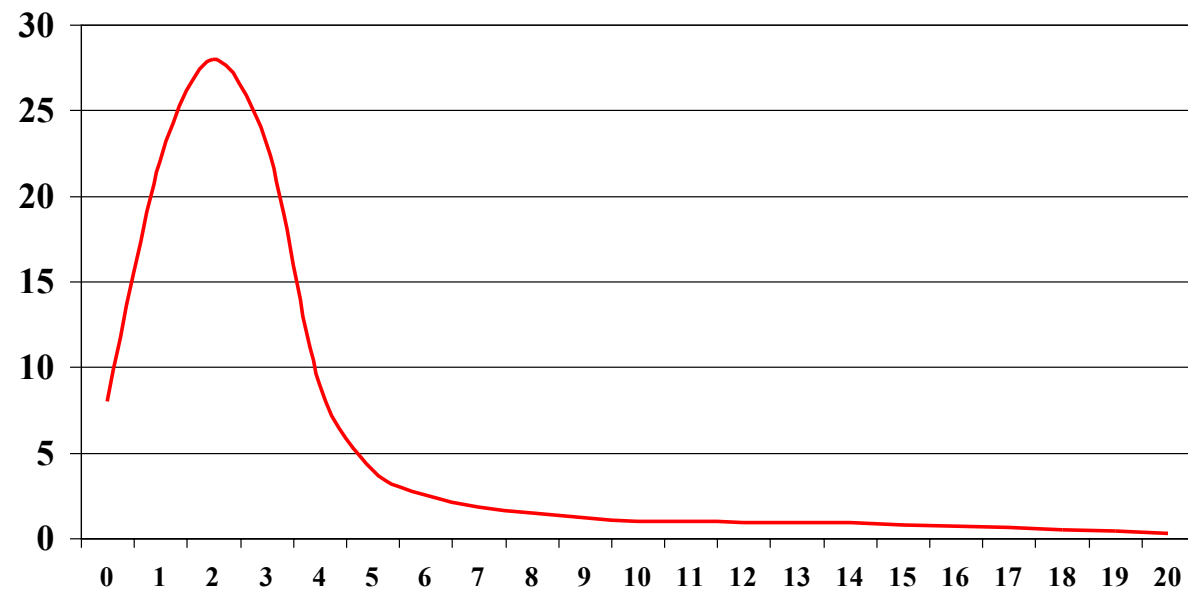

Andel af alle dødsfald: M 7,6%, K 2,9%)

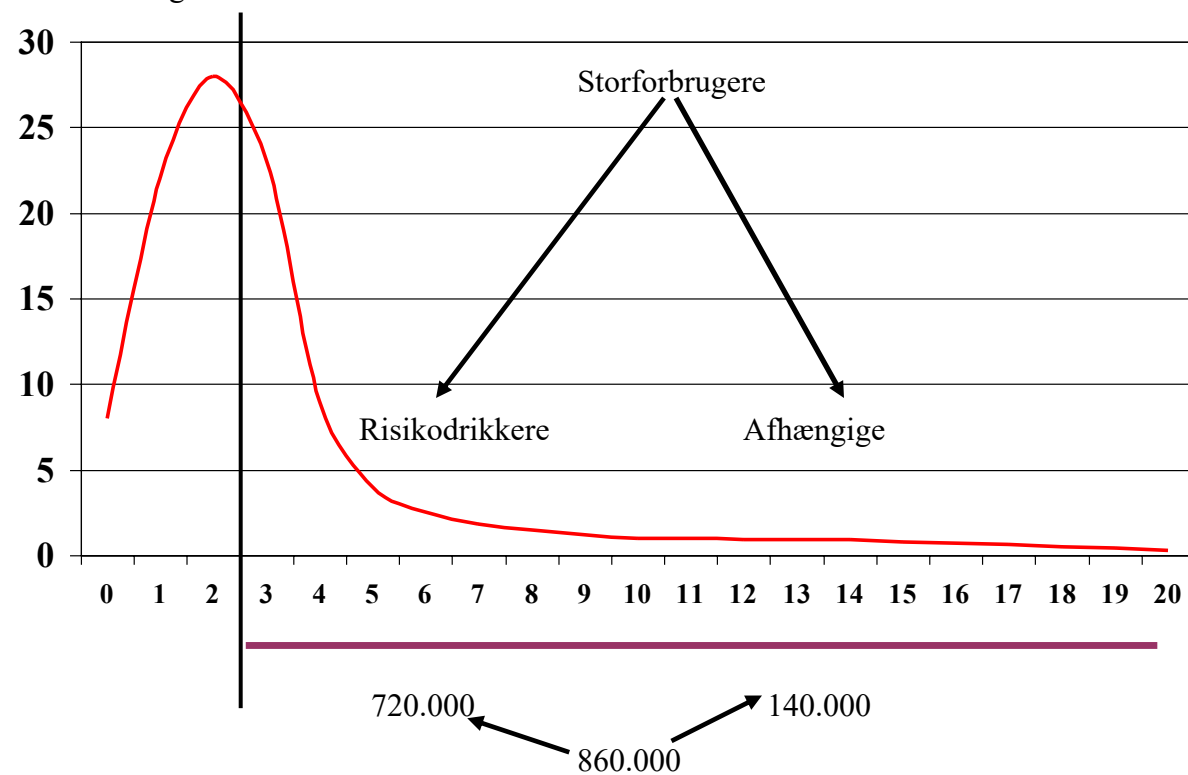
Alkoholforbrug Fordeling

Andel af befolkningen

Alkoholforbrug Fordeling

Andel af befolkningen

Alkohol

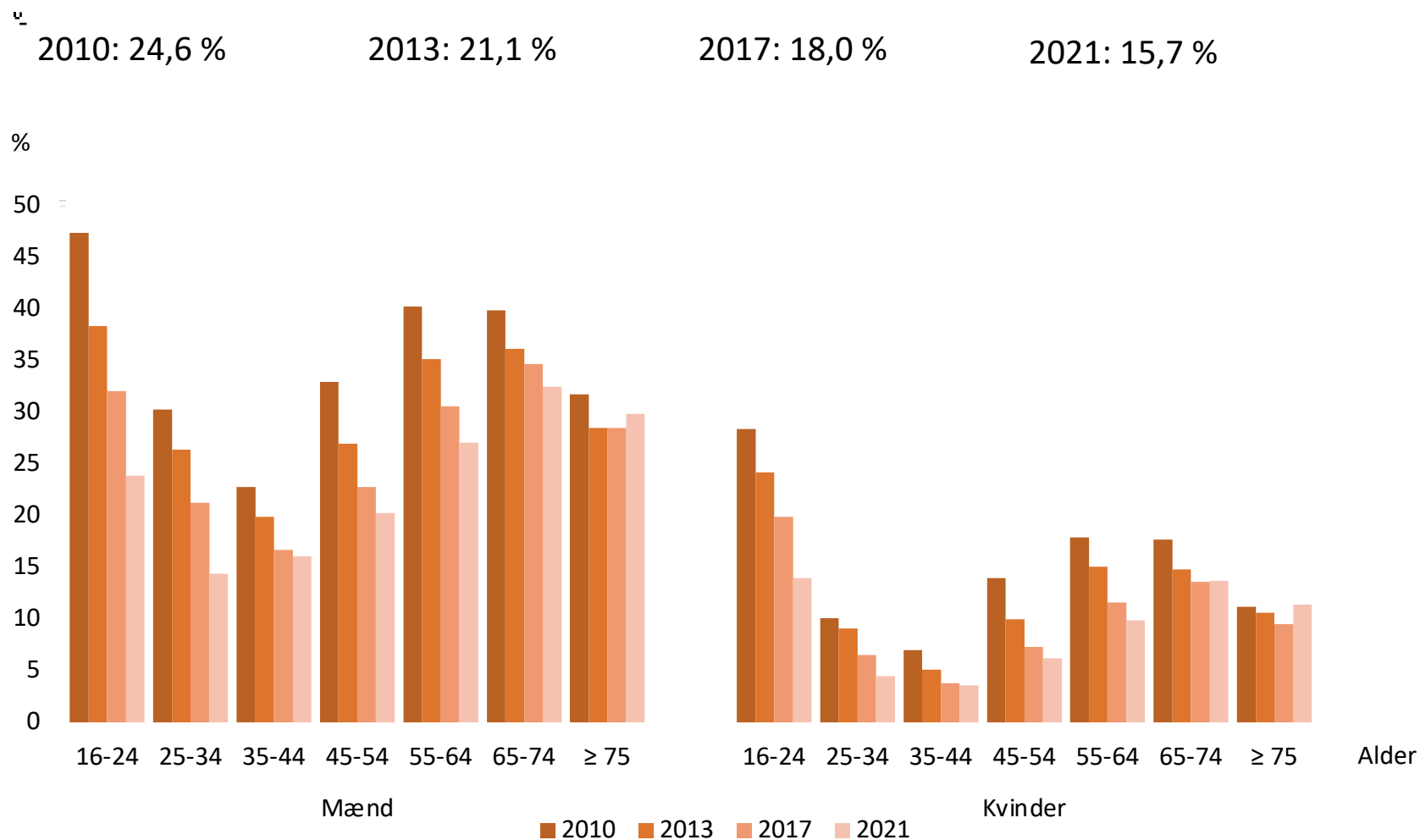
Danske folkesundhedsmæssige udfordringer

Storforbrugere

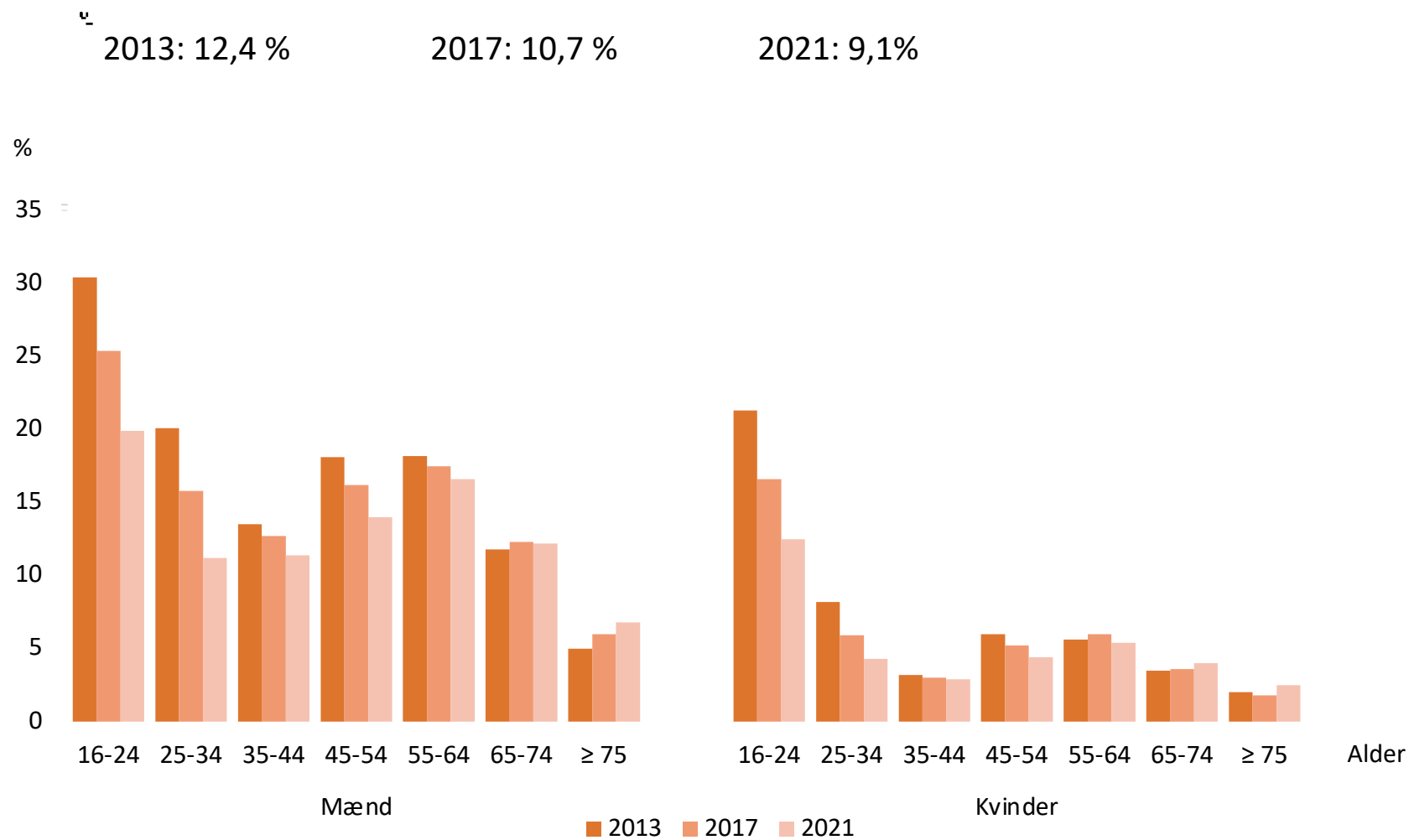
Afhængige

Unge druk

Drikker mere end 10 genstande om ugen

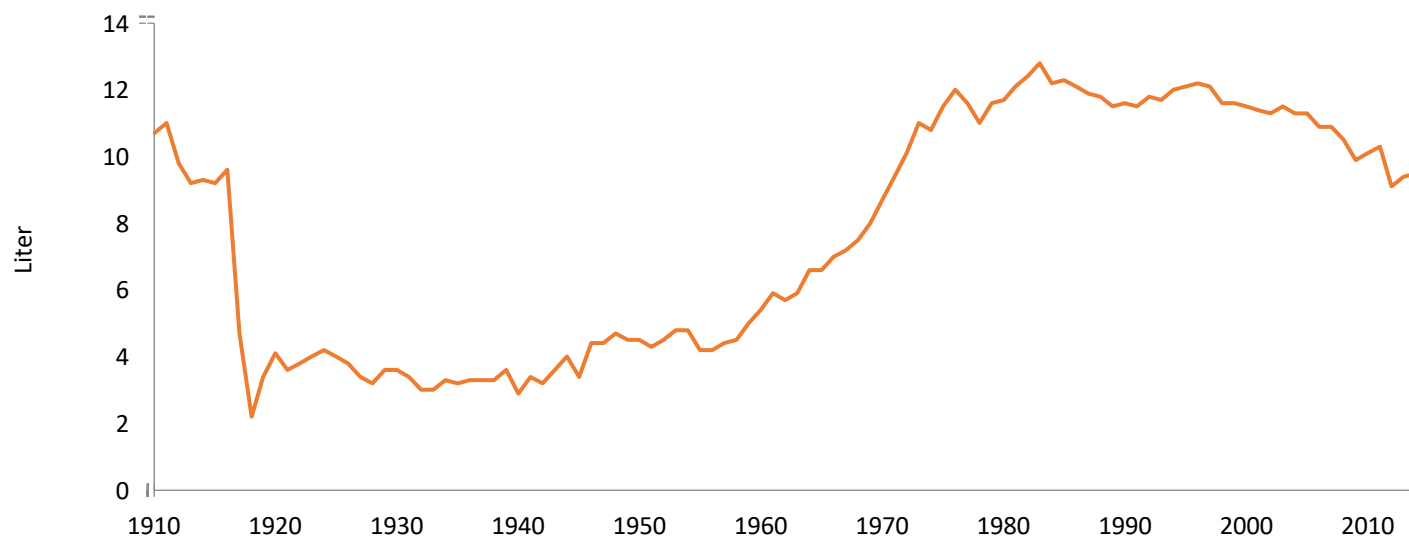

Binge drikkere

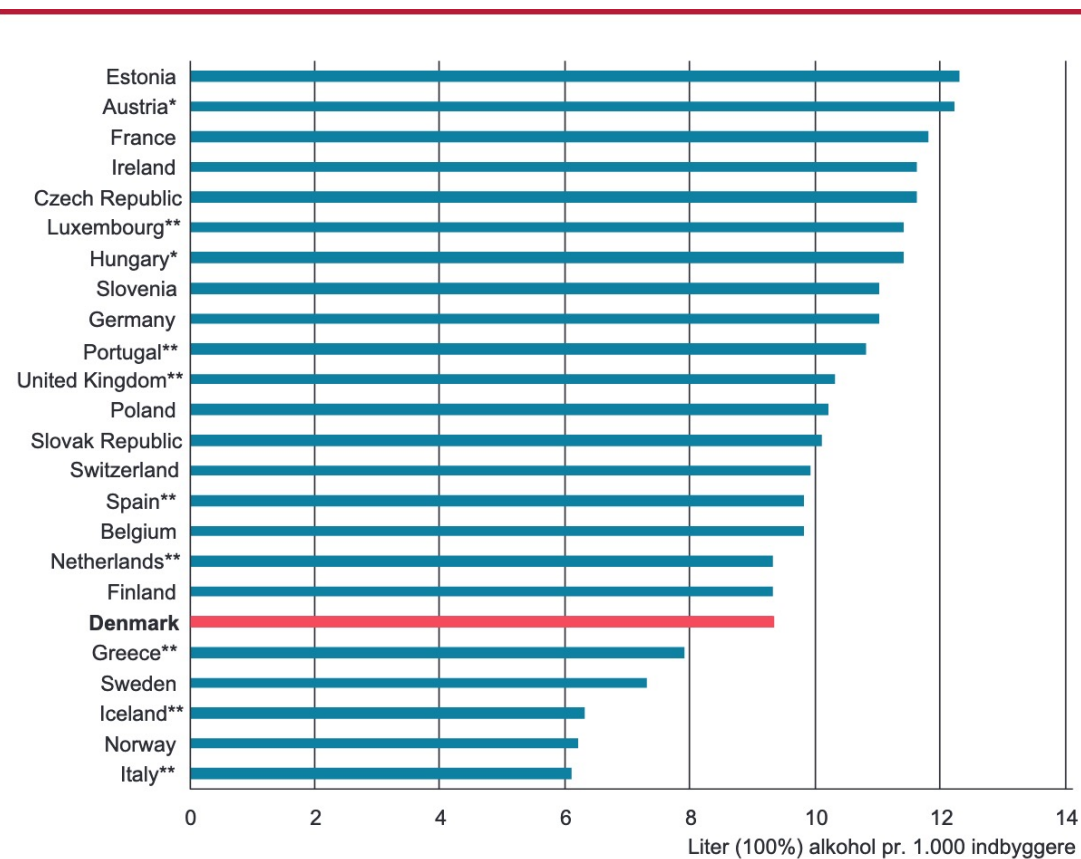

Alkoholforbruget i Danmark

Liter ren alkohol per indbygger 15 år eller derover i Danmark 1910-2014

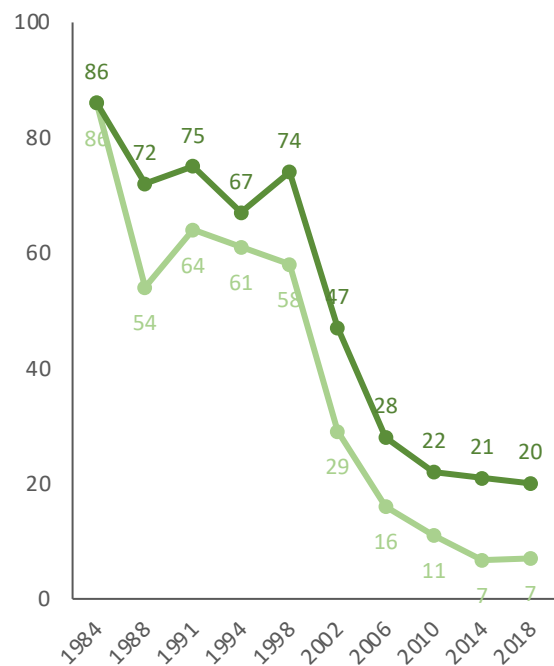
Alkoholforbruget i forskellige europæiske lande

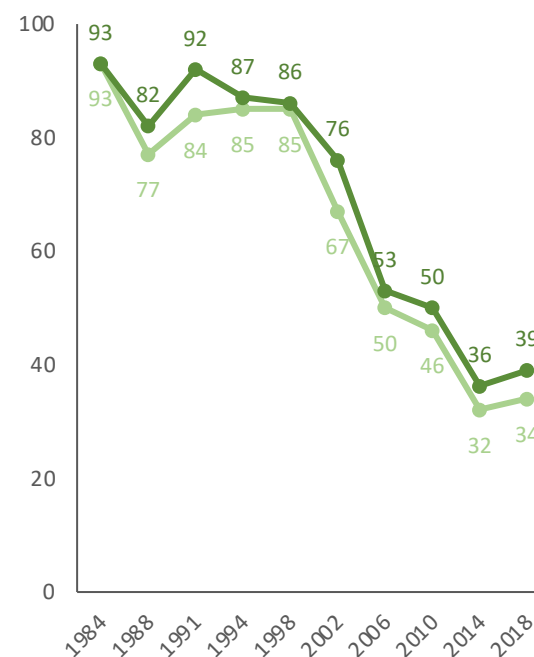
Fald i unges alkoholforbrug (1984-2018)

Andel der har prøvet at drikke alkohol

11-årige

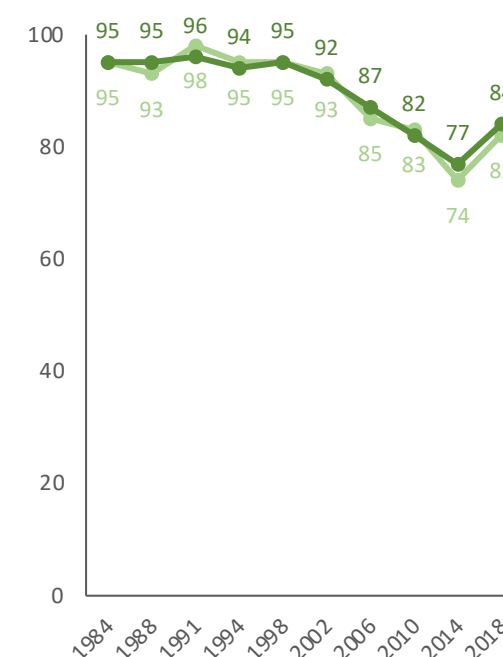

13-årige

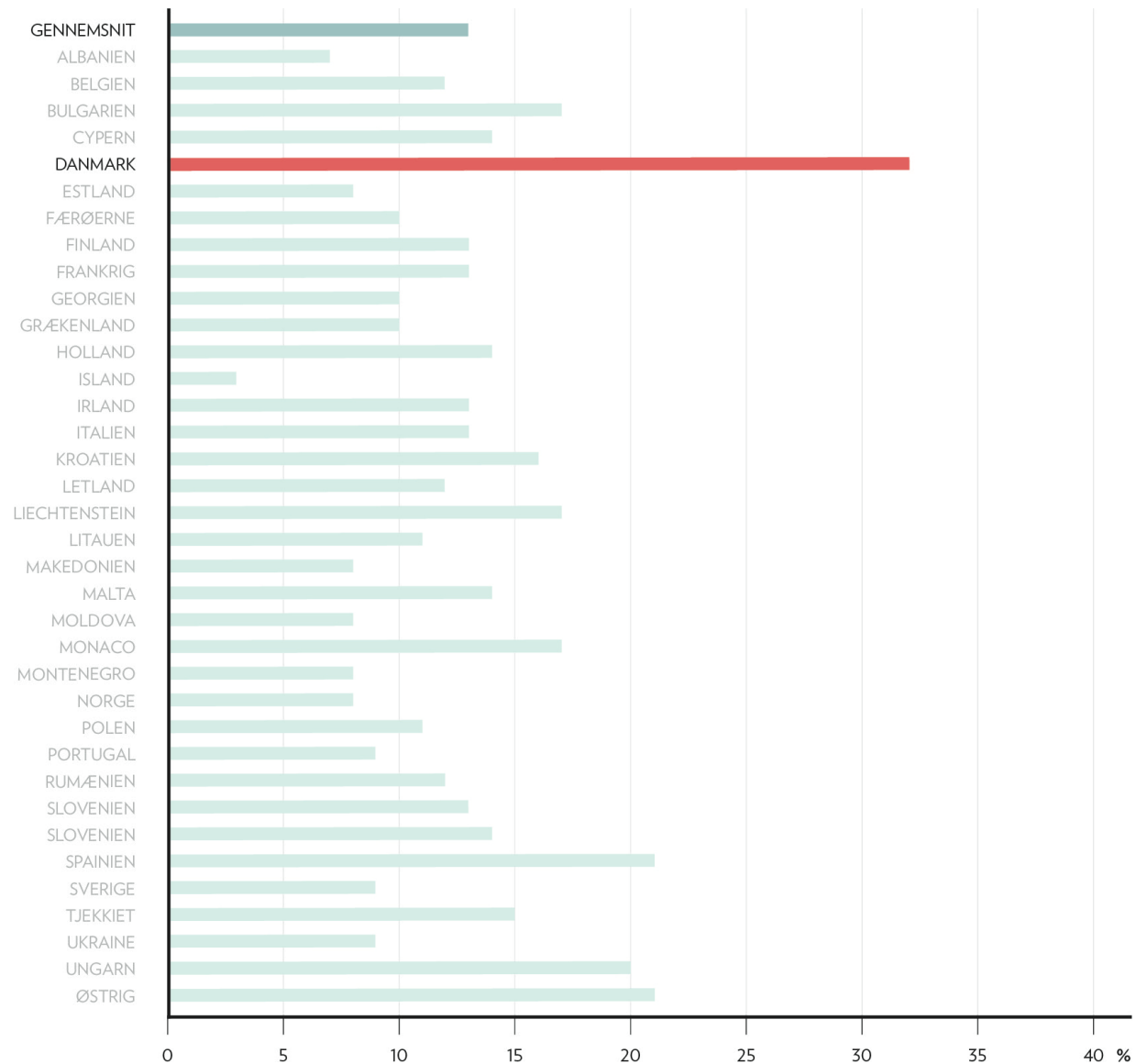

—●— Piger —●— Drengene

15-årige

Fuldskab blandt 15-årige i Europa

Alkoholforbrug i gymnasierne

	Gymnasiale uddannelser	
	Piger	Drenge
Binge-drinking ≥ 4 gange indenfor de seneste 30 dage	23 %	33 %
Det gennemsnitlige alkoholindtag i forbindelse med seneste gymnasiefest	7,4 genstande	9,4 genstande

Hvad drikker de danske unge mest?

15-16 åriges drikkemønster

Alkoholforbruget den sidste dag man drak alkohol. Procent

<7%

	Drenge	Piger
øl	36	12
Cider	10	19
Alkoholsodavand	22	28
Vin	4	9
Spiritus	28	32
I alt	100	100

59%

68%

Kilde: ESPAD 2019

Konsekvenser af et tidligt højt alkoholforbrug

Konsekvenser af et tidligt højt alkoholforbrug

18-årig død: Styrtede ned fra 3. sal

15. feb. 2014, 08:42 [Opd.](#) 15. feb. 2014, 13:31

af Kristian Bech Josefsen

En 18-årig mand er død af sine kvæstelser, efter at han fredag aften kravlede ud af vinduet i en tredjesals lejlighed i Odense og faldt ned. Det oplyser Fyns Politi til tv2.dk.

Ulykken skete på Sønder Boulevard.

- Klokkeren 22.53 får vi en anmeldelse om, at der er sket en ulykke i en lejlighed på tredje sal, oplyser vagtchefen ved Fyns Politi til tv2.dk.

- I lejligheden er der fest, hvor nogle unge skal i byen og varmer op i lejligheden. Her går en ung mand på et tidspunkt ud i køkkenet – uden at der ellers har været skænderier eller noget. Og her vil han tilsyneladende ud af vinduet af en eller anden årsag.

Den 17-årige siden torsdag er blevet fundet druknet i havnebassinet i Frederiksværk.

Det bekræfter Nordsjællands Politi.

Politiet modtog en anmeldelse om en person i vandet omkring klokken 10 tirsdag formiddag, og personen er nu identificeret som den 17-årige dreng, der blev savnet siden torsdag.

20-årige Anders, der lørdag blev efterlyst af Midt- og Vestjyllands Politi, er fundet død. Det oplyser Midt- og Vestjyllands Politi i en [pressemeldelse](#).

Anders forlod et diskotek fredag nat klokken 02.00. Sidenhen blev flere store eftersøgninger sat i værk for at finde ham.

Politiet skriver i pressemeldelsen, at Anders blev fundet død 14.40. Han blev opdaget i et lavvandet sivområde i den nordlige ende af Ringkøbing Fjord. Fundet blev gjort fra en helikopter.

Inte politiet i retning af forbrydelse

Det 17-årige dreng natten til lørdag blev ramt af et tog. Politiet betegner det som en tragisk ulykke, at en 17-årig dreng natten til lørdag blev ramt af et tog.

Af leveret af Nyhedsbureauet Newspaq
7. marts 2015 11:38

En 17-årig gymnasieelev fra Odense er natten til lørdag blevet dræbt af et tog på banelegemet ved Odense Banegårdscenter. Der er tale om en tragisk ulykke, siger vagtchef Kim Munksgaard, Fyns Politi.

Politiet mener, at drengen blev påkørt af et tog, da han havde skudt genvej over banen.

Den 17-årige, der var elev på Sankt Klemens gymnasiefest det meste af aften, blev savnet torsdag.

Konsekvenser af et tidligt højt alkoholforbrug

18-årig død: Styrtede ned fra 3. sal

15. feb. 2014, 08:42 Opdateret 15. feb. 2014, 13:31

af Kristian Bech Josefsen

En 18-årig mand er død af sine kvæstelser, efter at han fredag aften kravlede ud af vinduet i en tredjesals lejlighed i Odense og faldt ned. Det oplyser Fyns Politi til tv2.dk.

Ulykken skete på Sønder Boulevard.

- Klokkeren 22.53 får vi en anmeldelse om en mand, der er faldt ud af lejlighed på tredje sal, oplyser politiet.

- I lejligheden er der fest, hvor der er musik og alkohol. Her går en ung mand på 18 år ud af vinduet af en eller anden årsag. Der er tale om en mand, der i øvrigt har været skænderier eller noget. Og her vil han udsynes.

I perioden 2010-2020 >14 dødsfald pr år grundet alkohol i aldersgruppen 15-25 år

20-årige Anders, der lørdag blev efterlyst af Midt- og Vestjyllands Politi, er fundet død. Det oplyser Midt- og Vestjyllands Politi i en [pressemeldelse](#).

Anders forlod et diskotek fredag nat klokken 02.00. Sidenhen blev flere store eftersøgninger sat i værk for at finde ham.

Anders blev fundet død 14.40. Han blev fundet af Ringkøbing Fjord. Fundet

Intet præget i retning af forbrydelse

Det ser klart i det, politiet blev bjærget, at han var død. Hans forældre har bekræftet, at den mand efterlyste Anders, der er tale om.

17-årig dreng natten til lørdag blev ramt af et tog.

Af leveret af Nyhedsbureauet Newspaq
7. marts 2015 11:38

En 17-årig gymnasieelev fra Odense er natten til lørdag blevet dræbt af et tog på banelegemet ved Odense Banegårdscenter. Der er tale om en tragisk ulykke, siger vagtchef Kim Munksgaard fra Fyns Politi.

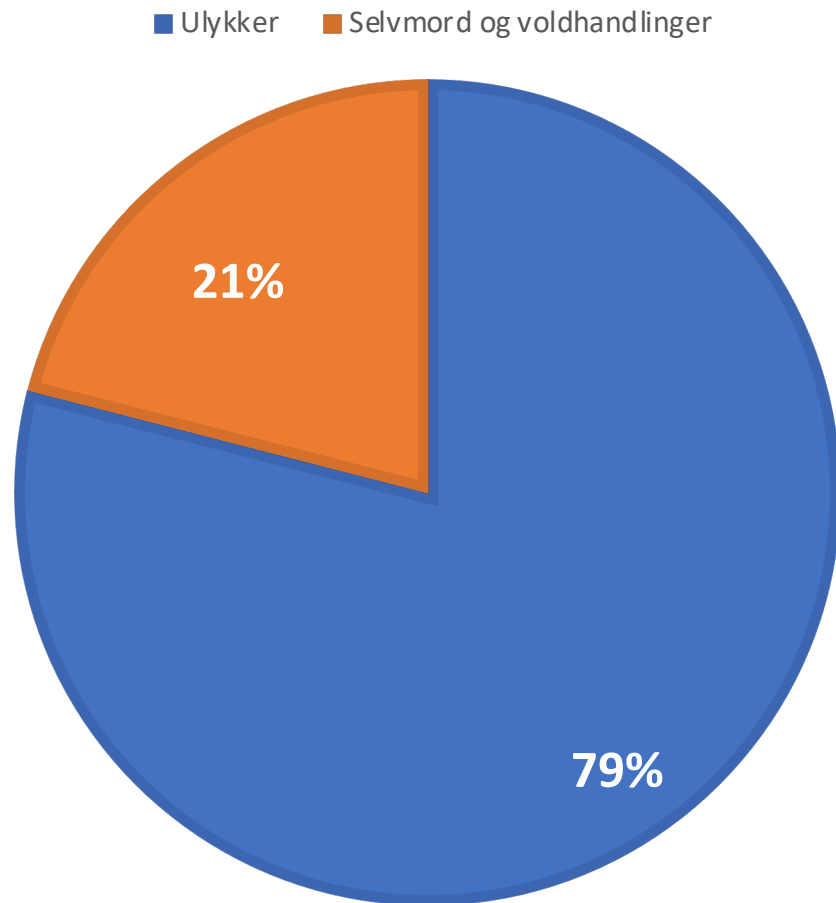

Politiet mener, at drengen blev påkørt af et tog, da han var på vej ned ad en gangvej over banen.

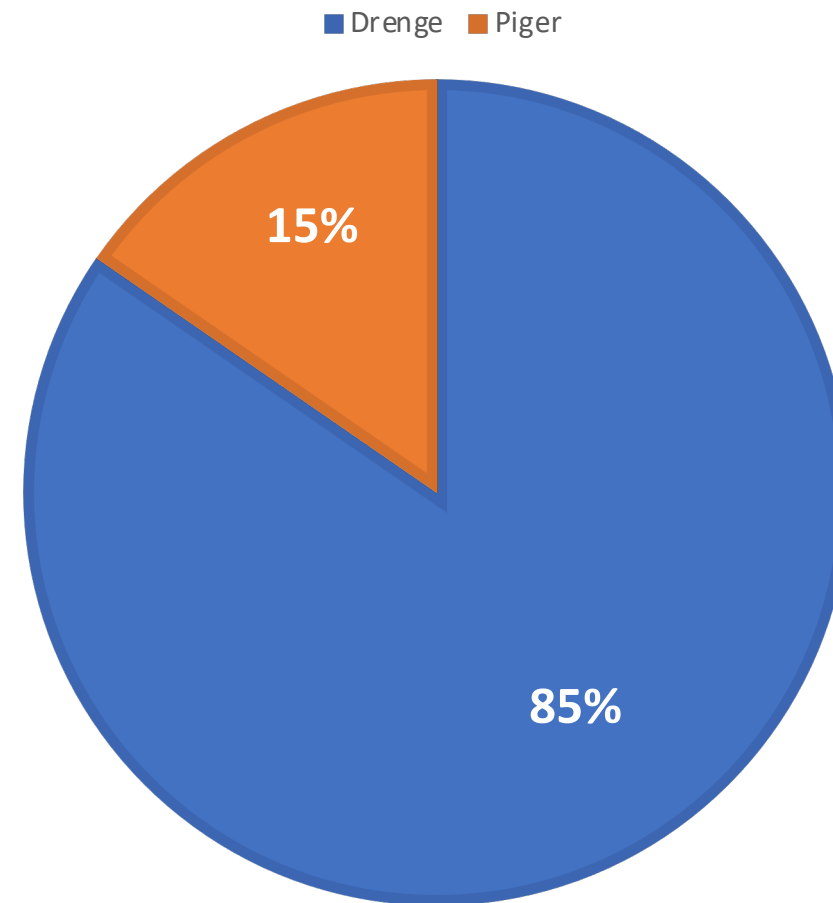
Den 17-årige, der var elev på Sankt Klemens Gymnasium, blev fundet død i en skov. Han blev fundet af en skovarbejder, der havde gået på genvej over banen.

143 alkoholrelaterede dødsfald blandt 15-25 årige

Hvordan?

Hvem?

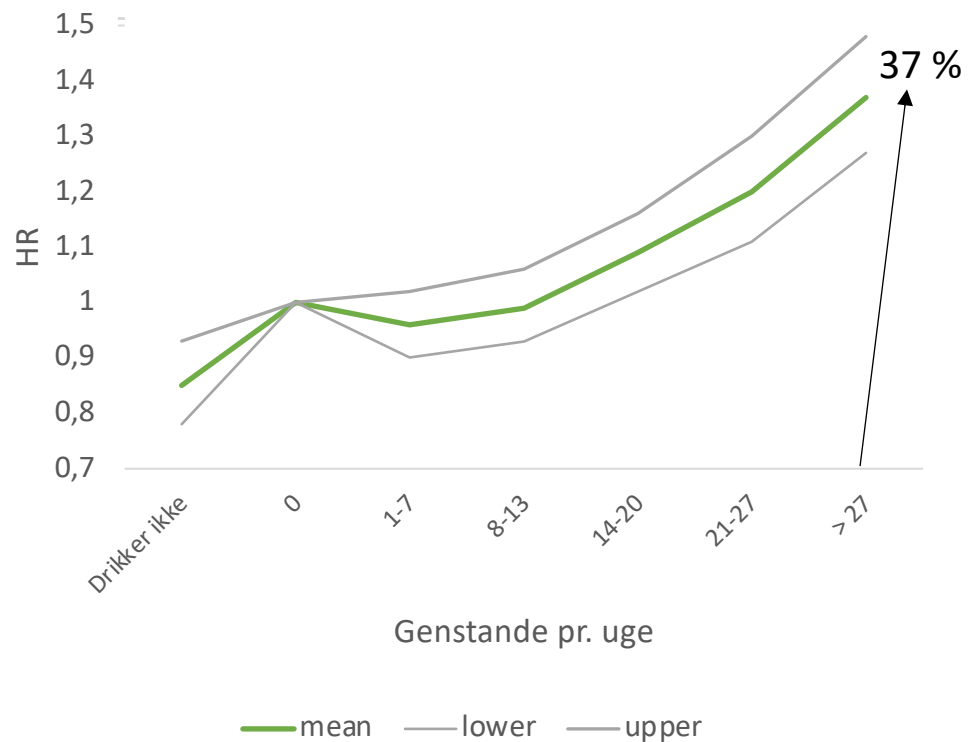

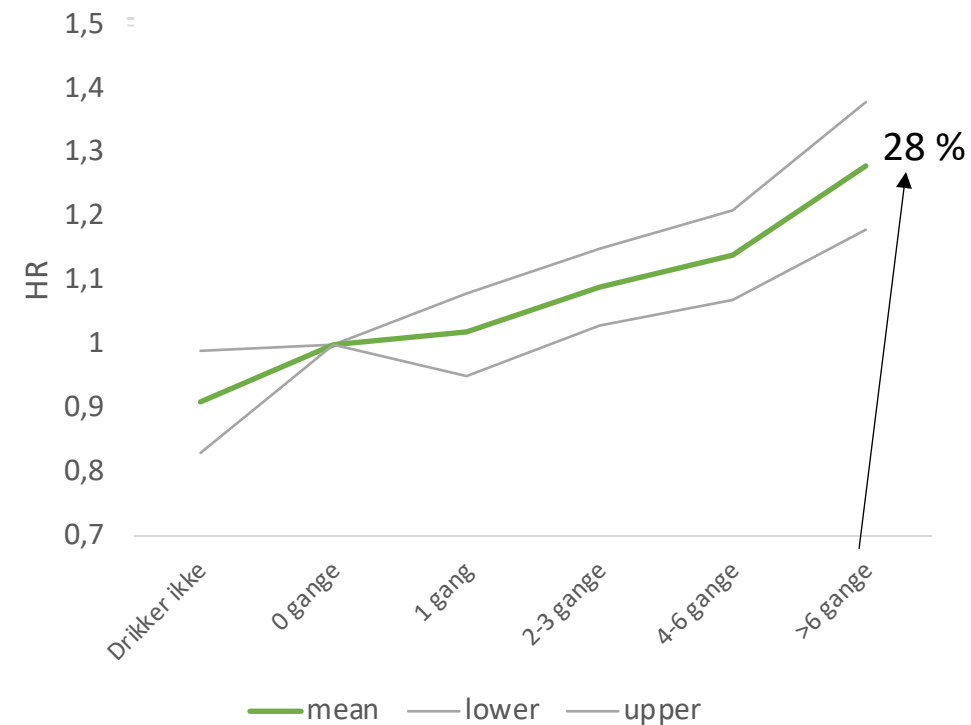
>14 dødsfald/år grundet alkohol i aldersgruppen 15-25 år

Ulykker

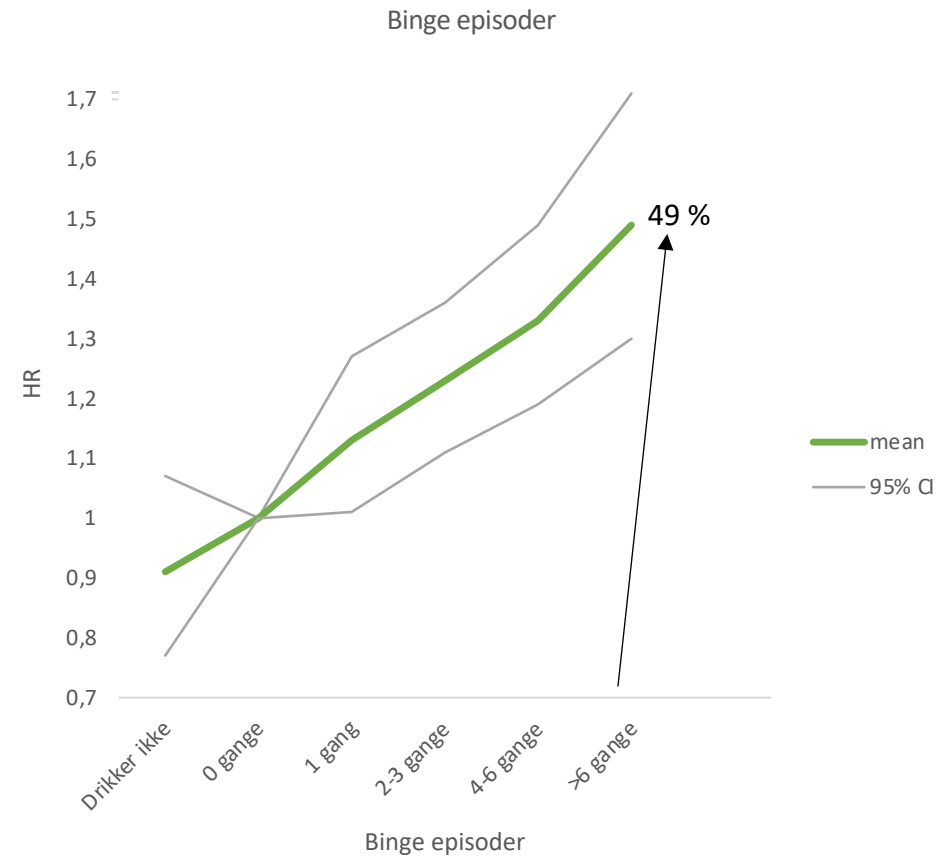
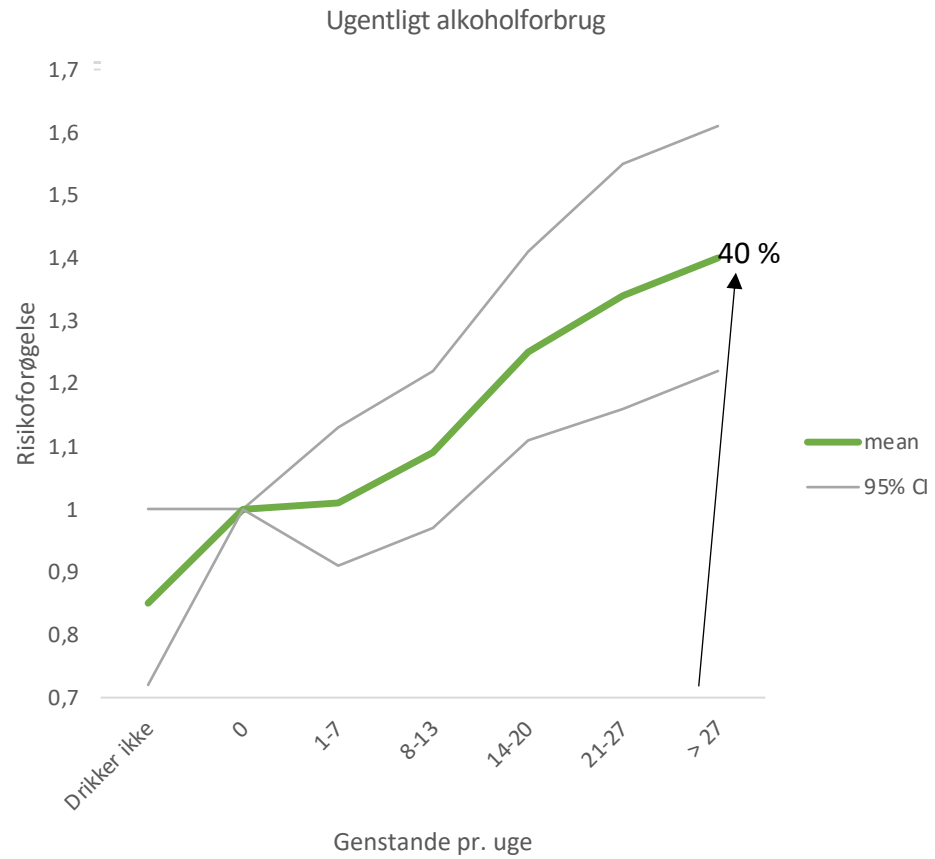
Risiko for ulykke
 Ugentlig alkoholforbrug

Risiko for ulykke
 Binge indtag

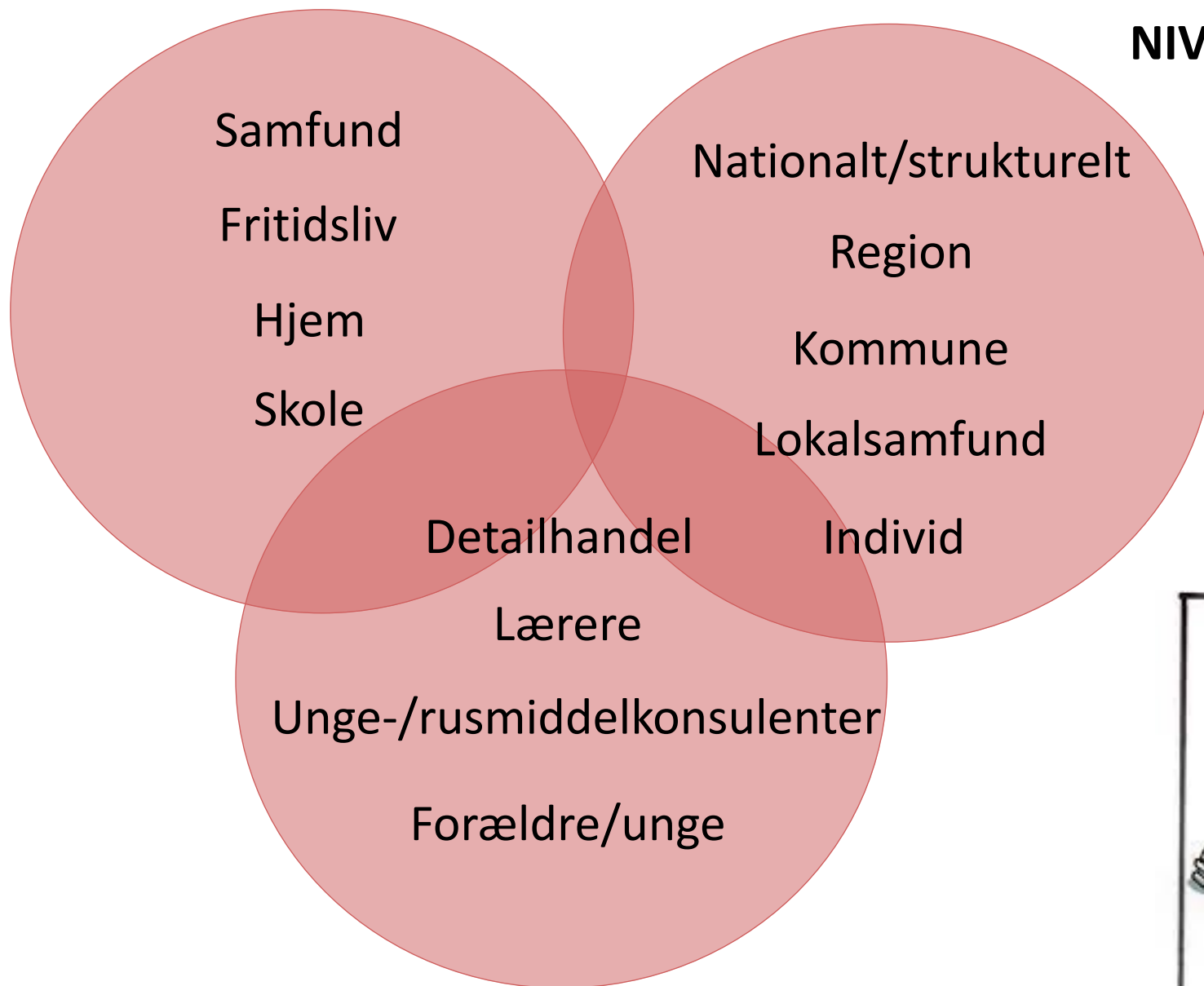

Fald

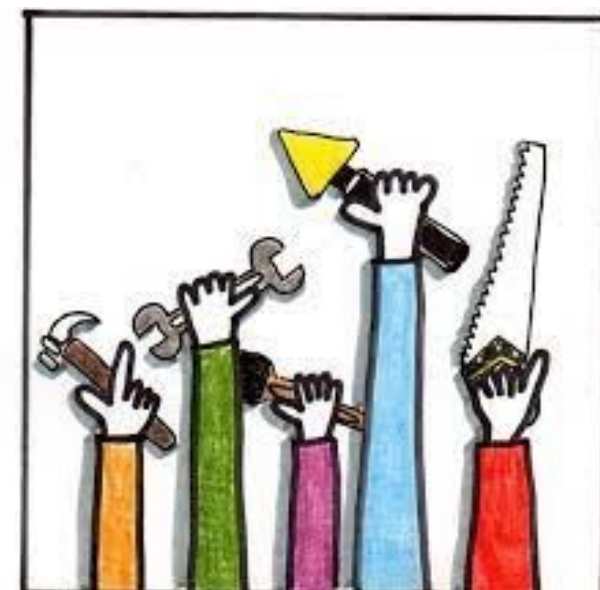

ARENA

NIVEAU

AKTØRER

- **Den islandske model: multikomponent indsats, der har haft effekt på både tobaks-, alkohol- og cannabisforbruget blandt unge**

- **Helhedsorienteret indsats med fokus på at ændre miljøet omkring de unge, så de i højere grad vælger rusmiddelfrie fællesskaber ved fx:**
 - Øget udbud af fritidsaktiviteter
 - Udgangsforbud efter kl. 22 for unge under 18 år
 - Forældreundervisning i at holde trit med de unges aktiviteter og tilbringe tid med dem
 - Kompetencegivende undervisning

Fra 1997-2020 er der sket i fald i

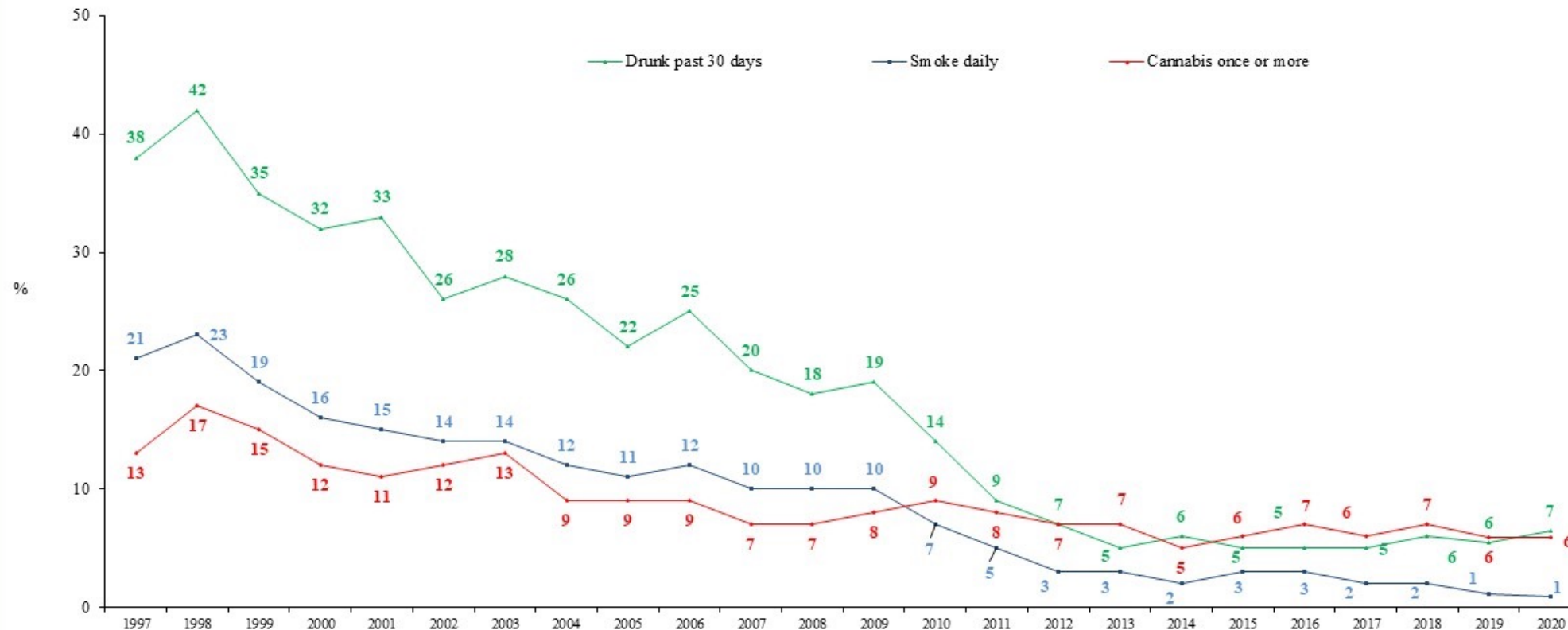
Alkoholforbrug fra 38% til 7%

Tobaksforbrug fra 21% til 1%

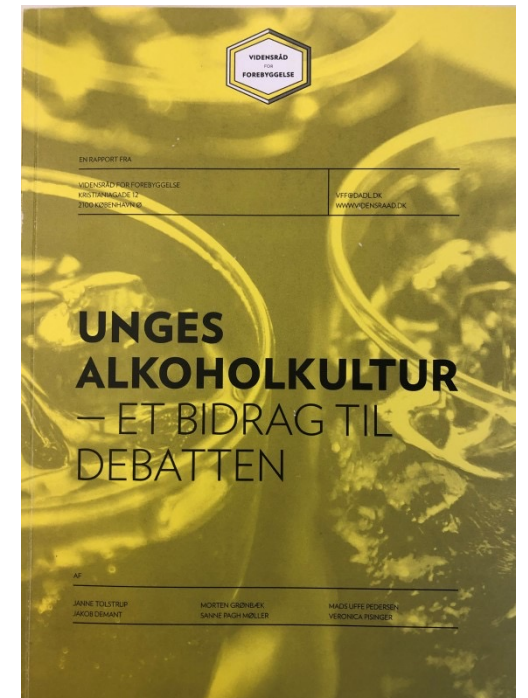
Cannabisforbrug fra 13% til 6%

Based on the Icelandic Prevention Model

From highest to lowest in substance use – 15/16 year old students

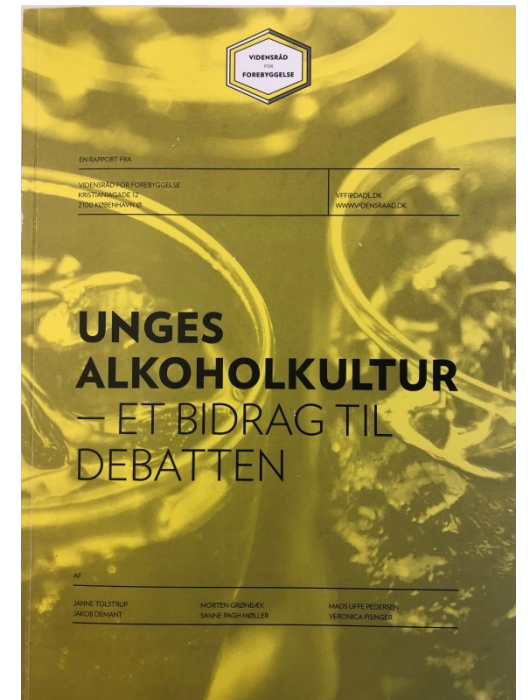
ALKOHOL - forebyggelse

Anderson P et al. Effectiveness and cost-effectiveness of policies and programmes to reduce the harm caused by alcohol. Lancet. 2009;373(9682):2234-46

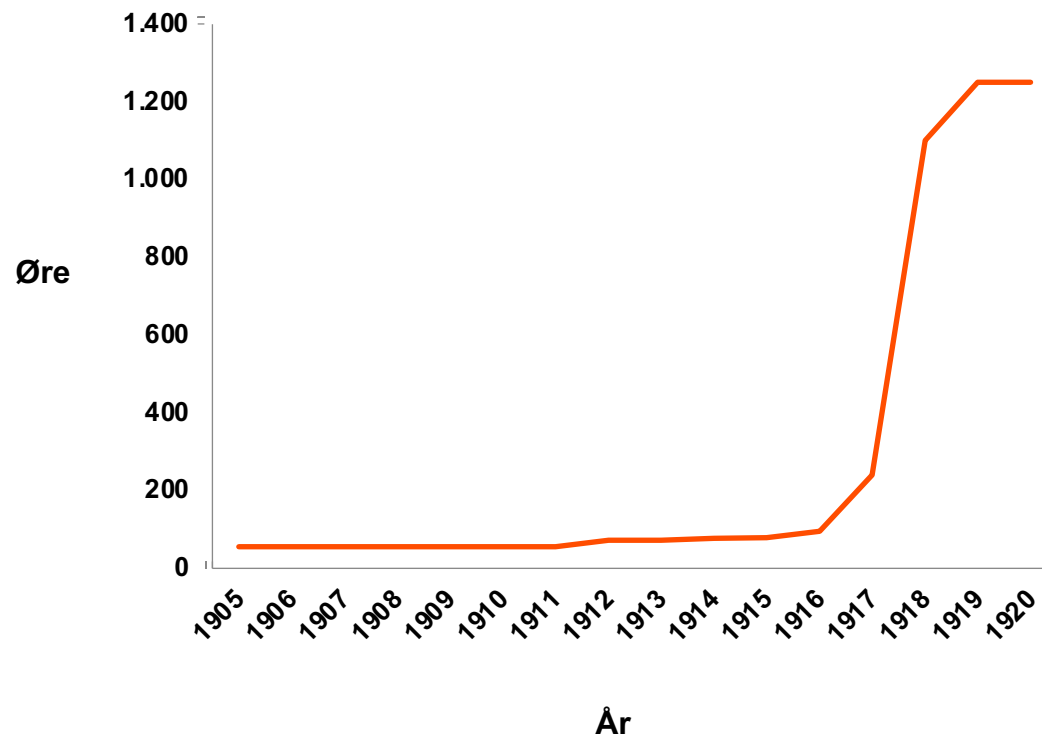
ALKOHOL - forebyggelse

Priser, afgifter – minimumspriser

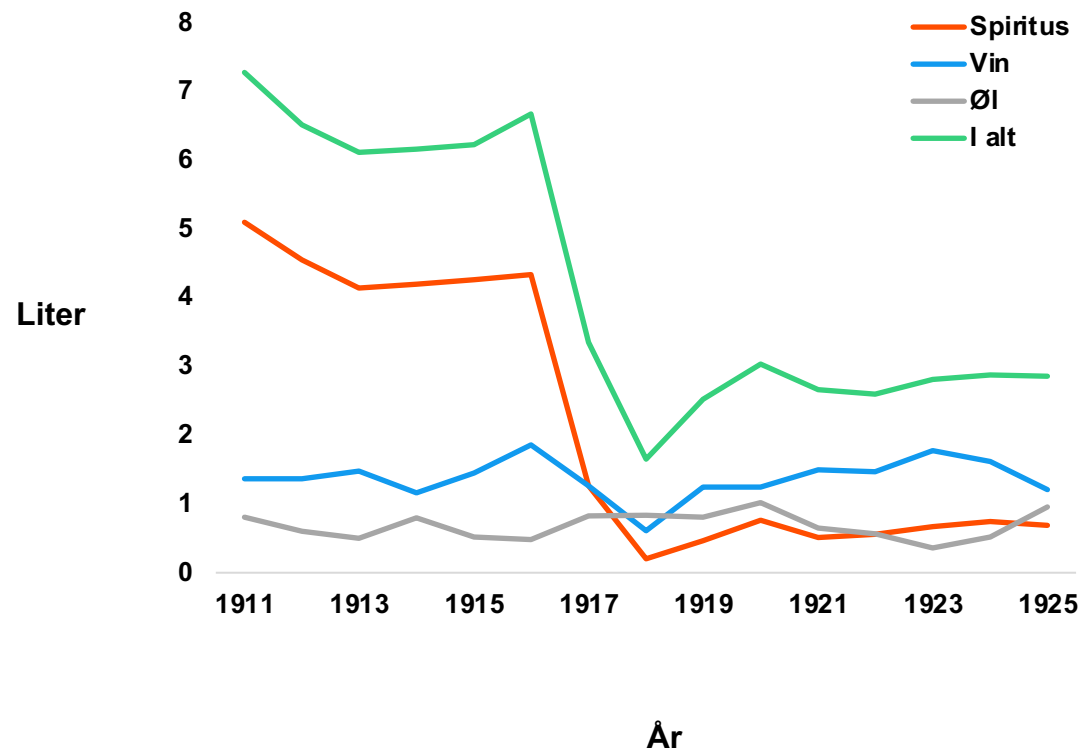
Anderson P et al. Effectiveness and cost-effectiveness of policies and programmes to reduce the harm caused by alcohol. Lancet. 2009;373(9682):2234-46

Prisen på snaps i Danmark

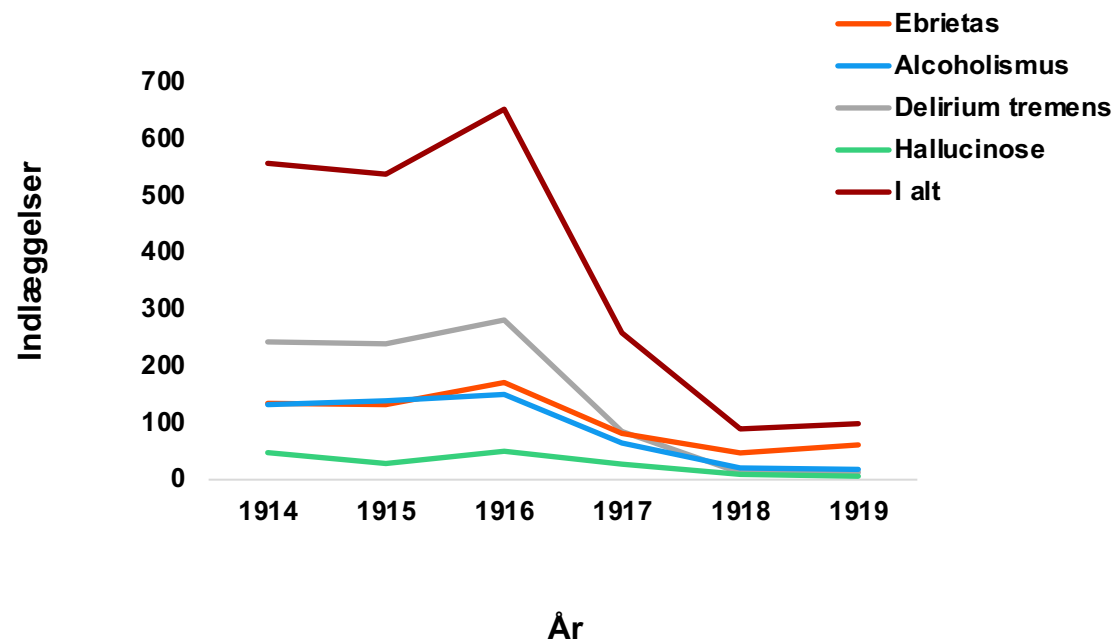
Kilde: Aktieselskabet De Danske Spritfabrikker (1931). *Aktieselskabet De Danske Spritfabrikker 1881-1931. Gær- og spiritusindustriens historie i Danmark*. København: L. Levison Junr. Aktieselskab. Side 17-18

Forbrug af spiritus, vin og øl, omregnet til liter 100% alkohol

Kilde: Den 2. ædruelighedskommission (1927). *Betænkning afgiven af Den af Indenrigsministeriet under 16. juli 1914 nedsatte 2. ædruelighedskommission. II Afsnit om forbud mod tilvirkning, indførsel og salg af stærke drikke.* København: J. H. Schultz A.-S. S. 528

Indlæggelser for ebrietas, alcoholismus, delirium tremens og hallucinose på Kommunehospitalets 6. afdeling, mænd

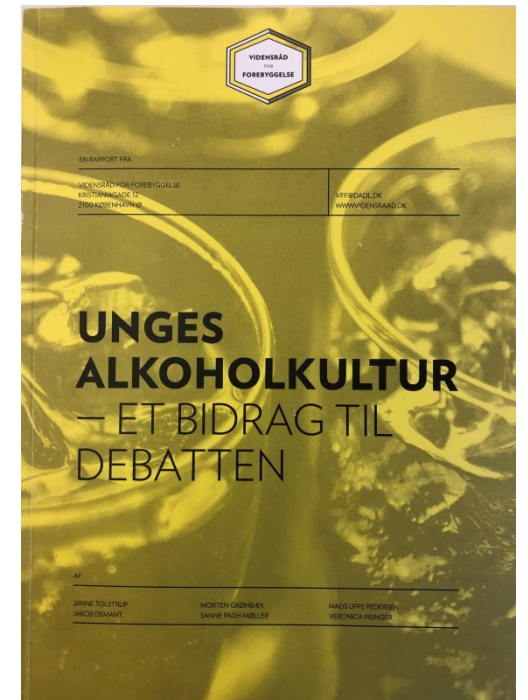

Kilde: Den 2. ædruelighedskommission (1927). *Betænkning afgiven af Den af Indenrigsministeriet under 16. juli 1914 nedsatte 2. ædruelighedskommission. II Afsnit om forbud mod tilvirkning, indførsel og salg af stærke drikke.* København: J. H. Schultz A.-S. S. 375-76

ALKOHOL - forebyggelse

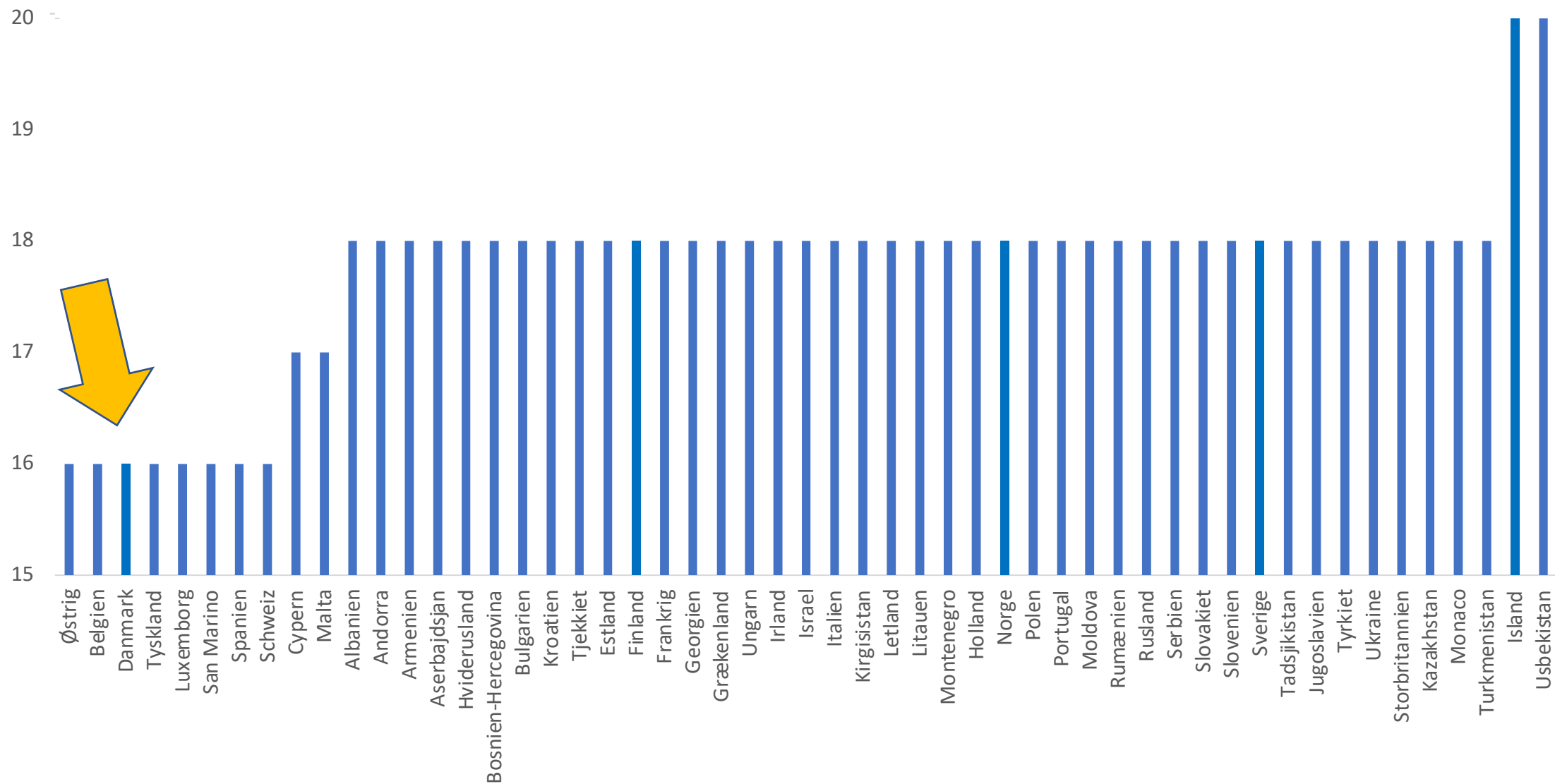
Priser, afgifter – minimumspriser

Fastsætte og håndhæve høj aldersgrænse på salg af alkohol

Anderson P et al. Effectiveness and cost-effectiveness of policies and programmes to reduce the harm caused by alcohol. Lancet. 2009;373(9682):2234-46

Aldersgrænser for køb af alkohol i detailhandelen

ALKOHOL - forebyggelse

Priser, afgifter – minimumspriser

Fastsætte og håndhæve høj aldersgrænse på salg af alkohol

Kontrol/begrænsning af alkoholmarkedsføring og reklamer

Indsigt i lobbyorganisationers arbejde

Indsats mod spirituskørsel

Information om alkohols skadevirkninger

Alkoholfri fester på gymnasier, erhvervsskoler (universiteter?)

Begrænsning af tilgængelighed: åbningstider, antal salgssteder.

Screening og korttidsintervention i sundhedsvæsenet

Øget adgang til behandling

Anderson P et al. Effectiveness and cost-effectiveness of policies and programmes to reduce the harm caused by alcohol. Lancet. 2009;373(9682):2234-46

Alkohol

Fremtiden

Mulige forebyggelsesinitiativer de kommende år

Storforbrugere

Afhængige

Unge druk

Alkohol

Mulige forebyggelsesinitiativer de kommende år

Storforbrugere -> Information, minimumspriser

Afhængige -> Tidlig opsporing, bedre behandling

Unge druk -> Aldersgrænser (18), minimumspriser